

Beskyttende at slutte mig til det ærede Medlems Udtalelse. Derimod maa jeg meget beklæmt benægte, at denne Paastand fra det ærede Medlems Side rammer Forslaget under Nr. 2. Summens Størrelse i dette Forslag er i Grunden temmelig ligegyldig, efterdem der gennem det ikke agtes offret en eneste Dre af Statskassens Formue. Det gaar nemlig kun ud paa at yde midlertidige Laan af Statskassen, som den ærede Ordfører forudsatte, under regulære Renter og til fuldstændig sikre Laantagere. Jeg ser altsaa ikke, hvad denne Bemærkning om, at Forslaget var indgribende paa Grund af Summens Størrelse, egentlig betød. Byrden for Statskassen indskrænker sig jo i Virkeligheden til, at Staten midlertidig binder en Del af den Kapital, som den ellers vilde have disponibel til andre Formaal. Hvad det nye Princip angaar, maa jeg tilstaa, at jeg er endnu mere forbauset, thi jeg ser i Virkeligheden ikke, at det er et nyt Princip, som kommer ind derved, at der ydes Laan af Statskassen til Kommuner eller til Andre til nyttige Foretagender, og her, hvor det kun gjælder om aldeles midlertidige Laan, forekommer det mig dog rigtignok, at Betænkningen maa være langt mindre. Det ærede Medlem maa jo vide, at saadanne Laan jevnlig ere ydede, uden at der er givet Bemyndigelse dertil her fra Rigsdagens Side; saalidt er det et nyt Princip. Er der nogen væsentlig Forskjel paa, om Statskassen yder et Laan af 100,000 Kroner til en Kommune, for at udføre en bestemt Foranstaltning og med Forpligtelse fra Kommunens Side til at tilbagebetale dem om et Aar, og at Staten udsætter paa Rente i een eller anden Bank et lignende Beløb imod Tilbagebetaling i samme Tid? Jeg ser i Virkeligheden ikke, at der er stor Forskjel derpaa; men at noget Saadant er flet og er flet uden Bemyndigelse af Rigsdagen maa ialtsald alle de ærede Medlemmer, der have været Medlemmer af Finantsudvalget, være fuldtvidende om. Forslaget under Nr. 2 tilligemed det Cirkulære fra Indenrigsministeren, som staar i nøie Forbindelse dermed, er gaaet ud fra den dobbelte Forudsætning, at de Kommuner, hvor Arbejdsløshed i Virkeligheden er tilstede, vilde være villige til at modvirke den paa een af de to nævnte Maader, muligvis paa dem begge. Endvidere er jeg gaaet ud fra den ganske bestemte og sikre Forudsætning, at det for den, der er nødt til at modtage en Hjælp paa Grund af Arbejdsløshed, vil være langt fjævere at modtage Hjælpen derved, at der gives ham Leilighed til Fortjeneste, end ved at modtage den blot som en Gave fra hans Medborgere. Jeg har forudsat, at der i Kommunerne vilde kunne være Villighed tilstede baade til at give Arbejde og til gennem de Fattiges Kasse at støtte Arbejdere, som ikke formodes at have Arbejde; men at Kommunernes Kasser i Diebliffet hverken vare i Stand til

at sætte Arbejder i Gang eller til at yde noget Klæffeligt til de Fattiges Kasse. Naar man derimod har indvendt, at Kommunerne dog maa have lagt deres Budget for indværende Aar paa en fornuftig Maade, maa jeg netop gaa ud fra den samme Forudsætning; men det er dog givet, at intet Budget, ikke engang Kommunens, kan holde Stik, at ikke altid de Forudsætninger, under hvilke det er lagt, slaa til. Det turde dog vel ogsaa hende, at der i flere Kommuner nu kan være en større Trang til at komme til Hjælp, end det blev forudsat, da man i Slutningen af forrige Aar lagde Budgettet, ligesom det ogsaa turde have viist sig, at Kommunens Indtægter ikke ere indflydt saa hurtigt og saa regelmæssigt som paaregnet, hvad der vilde have været Betingelsen for i dette Diebliff at yde en kraftig Hjælp. Det maa erindres, at de Foranstaltninger, hvortil man her har opmuntret Kommunerne, skulde, dersom de skulde betyde Noget, sættes i Værk strax eller i alt Fald meget hurtigt. Det kan altsaa ikke nytte noget, om Kommunen virkelig ved Læggelsen af sit Budget har forudsat, at de og de Arbejder maatte komme til Udførelse i Løbet af dette Aar, og at de fornødne Pengemidler i Løbet af Aaret komme tilstede. Kommunen er dog ikke i Stand til i dette Diebliff, hvor det gjælder, at sætte Arbejderne i Gang, naar dens Kasse ikke er forsynet med Penge. Jeg tror, at det ærede Medlem, der sidder skraas over for mig, havde fuldkommen Ret i sin Bemærkning, at det vel turde hende, at Kommunerne baade paa Grund af større Udgifter end forudsat, og paa Grund af at Indtægterne ere flydte mindre rigeligt ind end ventet, i dette Diebliff mindre ere i Stand til at foretage disse nyttige Foranstaltninger, som man ellers vilde sætte i Værk. Dersom Tilstrækkeligheden af denne Hjælp af en Million eller „indtil“ en Million skulde veies efter, hvor meget Arbejde man er i Stand til at tilvebringe for en Million, og hvor meget der altsaa derved vilde kunne komme Arbejderne til Gode, giver jeg den ærede Ordfører Ret i, at en Million vilde være libet tilstrækkelig, naar Arbejdsløsheden var almindelig Landet rundt; men Meningen med Forslaget under Nr. 2 er jo kun at yde et Forskud til at paabegynde Arbejder og til at sætte Kommunernes Kasser i Stand til at understøtte de Fattiges Kasse kraftigere, end de ellers vilde være i Stand til. Dersom man ganske vilde se bort fra Paastændelsen af de kommunale Arbejder og kun vilde se hen til den anden Virksomhed, kan jeg ikke se rettere, end at Millioner efter Forslaget under Nr. 2 maa virke mere eller længere end Millioner efter Forslaget under Nr. 12; thi Millioner efter Forslaget under Nr. 12 fordeles til — for ikke at sige paanødes — det store Tal af Landets Kommuner, som ikke trænge dertil, og altsaa bliver der saa meget mindre til Raadighed for de virkelig trængende — hvorimod Forslaget under Nr. 2 tilstøder, at hele Millioner